

Granskning av god ekonomisk hushållning per 2023-08-31

Övertorneå kommun

Revisionsrapport
Oktober 2023

Erik Jansen, certifierad kommunal revisor

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att fullmäktige ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i såväl delårsrapport som årsredovisning.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i delårsrapport är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapporten.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning, vilken skall biläggas delårsrapport i samband med fullmäktiges behandling av rapporten. Följande övergripande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Är resultat i delårsrapport förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning?
2. Är resultat i delårsrapport förenligt med balanskravet?

I granskning av delårsrapport riktas fokus mot om det finns förutsättningar att mål och balanskrav kommer att uppnås för perioden.

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs av kommunallagen 11:1, lag om kommunal bokföring och redovisning 11:8, 11:10, 11:12 och 13:2 samt rådet för kommunal redovisnings rekommendation 17 Delårsrapport respektive rekommendation 15 Förvaltningsberättelse.

Avgränsning

Granskningen avser delårsrapport som upprättats per 2023-08-31 och som behandlats av kommunstyrelsen 2023-10-16.

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation. Granskningsresultatet bedöms med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och röd (ej uppfyllt).

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef.

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

- I kommunallagen 11 kap 6 § framgår att "I budgeten ska skattesatsen och anslagen anges. Av budgeten ska det vidare framgå hur verksamheten ska finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut. De finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning ska anges. Budgeten ska även innehålla en plan för verksamheten under budgetåret. I planen ska det anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning."
- Kommunallagen anger därmed att såväl budget som plan för verksamheten skall innehålla mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Med andra ord, fullmäktige skall fastställa såväl finansiella mål om verksamhetsmässiga mål.
- Kommunfullmäktige beslutade vid sammanträde 2022-06-20 § 50 om budget 2023 med flerårsplan 2024-2025, vilken även innehåller mål för god ekonomisk hushållning, för år 2023 samt plan 2024-2025.
- Enligt RKR R17 ställs krav på att i delårsrapporten lämna bedömning om förväntat utfall, vilket innebär att kommunstyrelsen skall lämna prognos för helåret i delårsrapporten.

lakttagelser Övertorneås delårsrapport 2023-08-31

Finansiella mål

- Kommunfullmäktige har beslutat om tre finansiella mål för god ekonomisk hushållning.
- I delårsrapporten per 2023-08-31 under avsnitt 1.5 återfinns ett avsnitt benämnt God ekonomisk hushållning. Kommunstyrelsen utvärderar i detta avsnitt de finansiella målen.
- För två av tre finansiella mål lämnas en bedömning om utfall för perioden (dvs, fram till och med 2023-08-31).
- För målet om investeringar finns däremot en bedömning som bygger på en helårsprognos.
- Kommunstyrelsens bedömning är att samtliga tre finansiella mål uppnås för perioden, samt att målet om investeringar uppnås för helåret.
- För målen avseende soliditet samt årets resultat lämnar *inte* kommunstyrelsen en bedömning om förväntat utfall i enlighet med RKR R17, för dessa mål är bedömning istället baserad på utfallet för perioden.

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

Fortsättning, iakttagelser Övertorneås delårsrapport 2023-08-31

Verksamhetsmål

- Kommunfullmäktige har beslutat om fem verksamhetsmål mål för god ekonomisk hushållning.
- I delårsrapporten per 2023-08-31 framgår “Medparten av kommunens mål rapporteras årsvis, därför går det inte att utvärdera målen vid delårsbokslutet. Samtliga mål är pågående och beräknas uppnås vid årsskiftet. Målen följs upp i årsrapporten.”
- Kommunstyrelsen redovisar inte målvärde, utfall för perioden eller en prognos för helåret för något av de respektive verksamhetsmässiga målen. Istället lämnar kommunstyrelsen en bedömning som dels anger att det inte går att utvärdera målen vid delårsbokslutet samtidigt som kommunstyrelsen bedömer att målen uppnås vid årsskiftet.

Sammantagen bedömning om God ekonomisk hushållning

- Kommunstyrelsen lämnar följande bedömning under avsnitt 1.5.1 “Vid en sammantagen värdering blir bedömningen att Övertorneå kommun uppnår en god ekonomisk hushållning”.
- Den sammantagna bedömningen redovisas innan kommunstyrelsen, utifrån delårsrapportens disponering, utvärderat de verksamhetsmässiga målen i delårsrapporten.
- Kommunstyrelsen redovisar inte om den sammantagna bedömning avser en bedömning om en god ekonomisk hushållning i ett sammanvägt perspektiv (dvs summan av de finansiella målen samt verksamhetsmålen) eller om bedömningen endast baseras på de finansiella målen.

Granskningsresultat: Balanskravet

lakttagelser

- Balanskravet innebär att kommuner och regioner skall upprätta en budget för nästa kalenderår där intäkterna överstiger kostnaderna.
- Om ett underskott ändå uppstår skall det negativa resultatet balanseras med motsvarande överskott under de närmast följande tre åren.
- Kommunen har inte något underskott från tidigare år att återställa.
- I delårsrapporten finns ett avsnitt benämnt *1.6 Balanskravsresultat*.
- Under denna redovisas i tabell prognostiserat balanskravsresultat efter balanskravsjusteringar vilket ger en helårsprognos på - 8,1 mnkr
- Kommunstyrelsen skriver att “Övertorneå Kommun förfogar över en resultatutjämningsreserv (RUR) på 30 mkr som kan nyttjas under lågkonjunktur eller vid strukturförändringar, enligt tidigare politisktbeslut ska 8 mkr tas från RURen i år för att täcka ökade pensionskostnader.”
- Efter användning av medel från resultatutjämningsreserven på 8,0 mnkr uppgår årets balanskravsresultat till -0,1 mnkr.
- Står sig helårsprognosen, samtidigt som endast 8 mnkr används från resultatutjämningsreserven, blir balanskravsresultatet negativt och måste återställas inom tre år.

Samlad bedömning

1. Revisionsfråga 1

Är resultat i delårsrapport förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning?

- **Finansiella mål**

Ja, uppfyllt

Det bör dock betonas att kommunstyrelsen inte lämnar en prognos för 2 av 3 mål, utan istället en bedömning om utfall för perioden (dvs, måluppfyllelse per 2023-08-31)

- **Verksamhetsmål**

Ja, uppfyllt

Kommunstyrelsen lämnar inte en bedömning för respektive mål, utan endast en sammanfattande bedömning

2. Revisionsfråga 2

Är resultat i delårsrapport förenligt med balanskravet?

- **Följsamhet till balanskravet**

Nej

Årets balanskravsresultat, enligt prognos, påvisar ett negativt resultat efter användning av medel från RUREn på -0,1 mnkr.

Rekommendationer

För att utveckla granskningsområdet lämnas följande rekommendationer:

- Att kommunstyrelsen framgent säkerställer att en bedömning om förväntat utfall (dvs en helårsprognos) redovisas för såväl de finansiella målen som de verksamhetsmässiga målen, såväl var och en av de enskilda målen samt i ett sammantaget perspektiv
- Att kommunstyrelsen tydliggör om den prognostiserade sammantagna bedömningen för god ekonomisk hushållning innefattar en bedömning för samtliga mål, dvs. såväl de finansiella målen som de verksamhetsmässiga målen
- Att kommunstyrelsen analyserar hur den grafiska redovisningen och därmed tydligheten för läsaren kan utvecklas i målredovisningen
- Att kommunstyrelsen vidtar åtgärder i syfte att säkerställa en ekonomi i balans samt ett balanskravsresultat vid helårets slut som inte är negativt

2023-10-24

Erik Jansen

Certifierad kommunal revisor

Projektledare

Uppdragsledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av revisorerna i Övertorneå kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från 2023-06-08. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: Erik Theo Christoffer Jansen

Erik Jansen

2023-10-24 11:06:39 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post